

KANCELARIA SENATU

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIACH 13-16 GRUDNIA 2021 R.

W ostatniej w 2021 r. sesji plenarnej posłowie ponownie mogli brać udział zarówno fizycznie, jak i zdalnie. W jej trakcie posłowie debatowali m.in. nt. grudniowego posiedzenia Rady Europejskiej, reakcji Unii na wzrost zarażeń Covid-19, zwłaszcza nowymi mutacjami. Dyskutowali również nt. stanu praw podstawowych w Polsce, sytuacji na granicy z Ukrainą. Parlament przyjął swoje stanowisko ws. Aktu o rynkach cyfrowych.

SPIS TREŚCI

GRUDNIOWA RADA EUROPEJSKA	2
DEBATA NT. PRAW PODSTAWOWYCH W POLSCE	5
DEBATA NT. SYTUACJI NA GRANICY ROSYJSKO-UKRAIŃSKIEJ.....	8
AKT O RYNKACH CYFROWYCH	10
DEBATA NT. FUNDUSZU ODBUDOWY	13
ZWALCZANIE CYBERPRZEMOCY WOBEC KOBIET	15
NOWE WYTYCZNE POMOCY HUMANITARNEJ	16
ROZPORZĄDZENIE WS. OCENY TECHNOLOGII MEDYCZNYCH.....	16
EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY 2022	17
NAGRODA SACHAROWA ZA 2021 R.....	17
PRZYJĘTE TEKSTY	18

GRUDNIOWA RADA EUROPEJSKA

W środę 15 grudnia posłowie debatowali nt. Rady Europejskiej z 16 i 17 grudnia z przewodniczącą Komisji oraz przedstawicielem słoweńskiej prezydencji.

Anže LOGAR urzędujący przewodniczący Rady powiedział, że głównymi tematami szczytu będą epidemia COVID-19, ostatnie wydarzenia na Białorusi i Ukrainie, ceny energii, oraz kwestie bezpieczeństwa i obrony. Podkreślił, że w konsekwencji pojawienia się nowej mutacji wirusa potrzebna jest koordynacja we wprowadzaniu ograniczeń, tak aby nie podważały one funkcjonowania jednolitego rynku ani niepotrzebnie nie utrudniały swobodnego przepływu osób i towarów. Zwrócił również uwagę na przekazywanie przez Unię szczepionek do państw biedniejszych (do tej pory 118 mln dawek do 60 krajów) oraz walkę z dezinformacją dotyczącą bezpieczeństwa szczepionek. Co do cen energii ocenił, że przywódcy wezwą do szybkiego przeanalizowania zmian w trzecim pakiecie energetycznym, funkcjonowania rynku ETS oraz do podjęcia odpowiednich działań następczych. Za priorytetowy temat uznał kryzys humanitarny na granicy z Białorusią spowodowany ciągłym instrumentalizowaniem imigracji przez białoruski reżim. Inne ważne tematy polityki zagranicznej i bezpieczeństwa to bezpieczeństwo Ukrainy, wytyczne dot. kompasu strategicznego i wzmocnienie partnerstwa strategicznego z NATO.

U. von der LEYEN, przewodnicząca Komisji, za priorytet uznała zwiększenie liczby szczepień w Europie we wszystkich grupach wiekowych, w tym wśród dzieci, jak również przezwycięzenie sceptycyzmu wobec szczepień. Przypomniała, że dzięki unijnej współpracy udało się zaszczepić 66% Europejczyków, a w Unii produkuje się 300 mln dawek szczepionek miesięcznie. Dodała, że pułap ten może okazać się zbyt niskim w zderzeniu z omikronem, bo na dostosowanie do niego szczepionek potrzeba będzie 100 dni. Zwróciła uwagę na rolę UE w dostarczeniu szczepionek do uboższych krajów, gdzie trafiło 1,4 mld dawek, w tym do krajów Bałkanów Zachodnich i Partnerstwa Wschodniego. W kontekście nowych mutacji wirusa zwróciła uwagę, że największego wsparcia potrzebuje Afryka, gdzie zaszczepionych jest zaledwie 7% populacji. Wśród innych priorytetów wymieniła stan relacji z Białorusią i Rosją. Zaznaczyła, że hybrydowy atak białoruskiego reżimu na Polskę,

Litwę i Łotwę zakończył się całkowitym niepowodzeniem, bo Unia groźbami sankcji dla linii lotniczych doprowadziła do odesłania 3,5 tys. migrantów do Iraku. Potwierdziła wsparcie Unii dla integralności Ukrainy wobec koncentracji wojsk rosyjskich na jej granicach oraz solidarność z Mołdawią szantażowaną dostawami gazu. Dodała, że Unia i G7 jasno stwierdziły, że dalsze agresywne działania wobec Ukrainy będą wiązały się z ogromnymi kosztami dla Rosji. Unia od czerwca pracuje nad ewentualnymi sankcjami. Przewidywane kroki to zdecydowane rozszerzenie dotychczasowych sankcji i bezprecedensowe nowe działania o poważnych konsekwencjach dla Rosji.

Przedstawiciele grup politycznych skoncentrowali się na walce z pandemią, w tym na zwiększeniu poziomu wyszczepienia w Unii i na świecie, walce z dezinformacją oraz unijnej odpowiedzi na politykę Białorusi i Rosji. Innymi poruszonymi tematami były ceny energii i włączenie inwestycji w gaz i energię atomową do zielonej taksonomii. Manfred WEBER, przewodniczący grupy EPL, za priorytet dla Rady uznał walkę koronawirusem, który zabija każdego dnia 1500 Europejczyków. Dodał, że instytucje unijne muszą wesprzeć państwa członkowskie w przeprowadzeniu szczepień, w tym kolejnymi dawkami. Zwrócił uwagę na dezinformację, która wyrasta na poważny problem, dzieląc społeczeństwa i osłabiając Unię jako całość. W tym kontekście zaznaczył potrzebę współpracy z mediami społecznościowymi i potrzebę ewentualnych kroków legislacyjnych. Poparł integralność Ukrainy i jej prawo do własnych wyborów geopolitycznych. Powiedział, że Unia nie może tolerować działań Rosji, która traktuje wojnę jako uprawniony środek polityczny i nie zawaha się wystawić jej słonego rachunku za ewentualną eskalację działań.

Iratxe GARCÍA PÉREZ, przewodnicząca grupy socjalistów za priorytety uznała walkę z pandemią, ceny energii i zarządzanie migracją na granicach UE. Zwróciła uwagę na duże dysproporcje w poziomie zaszczepienia pomiędzy państwami członkowskimi, apelując do instytucji o wsparcie kampanii szczepień. Poparła ograniczenie praw patentowych do szczepionek (TRIPS), jako jedyne sposoby na zapewnienie wszystkim na świecie dostępu do szczepień, zwłaszcza wobec pojawienia się nowych mutacji. Krytykowała Komisję i niesprecyzowane niektóre państwa członkowskie za blokowanie tego wniosku mimo poparcia ponad stu państw członkowskich WTO

i Parlamentu. Odnośnie do cen energii, poparła promowany przez rząd hiszpański pomysł scentralizowanej platformy zakupu gazu ziemnego, która ułatwiłaby tworzenie rezerw strategicznych. Takie rozwiązanie mogłoby powstrzymać Putina, który postrzega swoje stosunki z Europą jako geopolityczną partię szachów, której celem jest odzyskanie wpływów utraconych wraz z upadkiem Związku Sowieckiego. Podkreśliła, że roszczenia Putina dotyczące formalnej gwarancji, że dalsze rozszerzenie NATO nigdy nie nastąpi, nie mogą być zaakceptowane.

Stéphane SÉJOURNÉ, przewodniczący grupy Renew Europe, krytykował wszystkie grupy poza socjalistami za brak poparcia projektu rezolucji zawierającej wnioski w sprawie walki z COVID-19. Wezwał instytucje do wsparcia państw członkowskich w kampaniach szczepień, podkreślając, że obecnie Europa boryka się z epidemią osób niezaszczepionych z powodu dezinformacji. Krytykował partie skrajnej prawicy za sceptycyzm wobec szczepionek spowodowanych kalkulacjami wyborczymi.

Philippe LAMBERTS, współprzewodniczący grupy Zielonych, skupił się na taksonomii. Krytykował niektóre państwa członkowskie, a zwłaszcza Francję za uleganie lobbystom i poparcie dla uznania inwestycji w gaz i energię jądrową za ekologiczne.

Marco ZANNI z grupy Tożsamość i Demokracja za priorytet uznał walkę z pandemią, a jednocześnie znalezienie sposobu na życie z koronawirusem, który będzie obecny jeszcze przez jakiś czas. Dodał, że poza wzmocnieniem kampanii szczepień Europa musi poprawić zdolność do identyfikowania i zwalczania nowych mutacji. Apelował o długoterminowe rozwiązania w kwestiach energetycznych, aby Europa nie była zależna od antydemokratycznego reżimu.

Raffaele FITTO, współprzewodniczący grupy EKR, za jej priorytety uznał walkę z pandemią nie tylko w Europie, ale również w Afryce oraz kryzys energetyczny. Poparł inwestycje w gaz i energię jądrową w nowej taksonomii, które mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów transformacji. Za konieczną uznał reformę paktu stabilności i wzrostu oraz zasad dotyczących pomocy państwa. Oczekiwał od Rady decyzji ws. imigracji, oceniając, że zaproponowany przez Komisję nowy pakt o imigracji i azylu nie rozwiązuje problemów. Apelował do Rady o zdecydowane działania, aby wzmocnić współpracę z krajami południowego sąsiedztwa, położyć kres próbom destabilizacji wschodniej granicy UE przez Białoruś

oraz zakwestionowaniu przez Rosję suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy.

Manon AUBRY współprzewodnicząca grupy Lewica poparła postulat socjalistów dot. zniesienia ochrony patentowej szczepionek.

W trakcie dalszej debaty zabrano głos czworo polskich posłów. Beata SZYDŁO powiedziała, że ochrona klimatu nie może się odbywać kosztem obywateli. Jej zdaniem pakiet „Gotowi na 55” nie zmieni wszystkiego na lepsze, lecz doprowadzi do jeszcze większych problemów i ubożenia Europejczyków. Marek BELKA powiedział, że trzeba przekazać więcej szczepionek krajom rozwijającym się. Zwrócił uwagę, że niski poziom zaszczepionych w niektórych państwach Unii takich jak Polska (niewiele ponad 50%), zwiększa ryzyko hospitalizacji i ciężkiego przebiegu choroby. Obecny stan rzeczy nazwał programem 500 plus zgonów dziennie. Anna ZALEWSKA zarzucała Komisji, że prowadzi wojnę z Europejczykami, pozwalając, aby ETS drenował kieszenie obywateli. Dodała, że zapisy dyrektywy pozwalają, aby przeprowadzić śledztwo ws. jego funkcjonowania. Izabela KLOC ostrzegała przed realnymi kosztami transformacji ekologicznej, w wyniku której aż 8% obywateli Unii obawia się, iż nie będzie w stanie ogrzać swego domu. Wezwała do szczerzej dyskusji nt. polityki prowadzonej przez F. Timmermansa. Bartosz ARŁUKOWICZ mówił o wysokiej liczbie zgonów z powodu koronawirusa w Polsce, apelując o koordynację zasad antypandemicznych w Unii i stosowanie paszportu covidowego. Podkreślił również dużą liczbę zgonów na nowotwory w Polsce, których przyczyną jest brak dostępu chorych do służby zdrowia przeciążonej walką z pandemią.

DEBATA NT. PRAW PODSTAWOWYCH W POLSCE

W dniu 15 grudnia odbyła się debata pt. „Plany dalszego podważania praw podstawowych w Polsce, w szczególności w zakresie standardów europejskiej konwencji praw człowieka oraz praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego” z udziałem przedstawicieli Rady i Komisji. W jej trakcie Anže LOGAR urzędujący przewodniczący Rady, powiedział, że Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności została ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie UE i ustanawia wspólne zasady w zakresie praw człowieka dla 830 milionów ludzi na całym kontynencie. Konwencja i orzecznictwo Trybunału

odgrywają fundamentalną rolę w prawie UE, a przystąpienie samej Unii do konwencji jest priorytetem Rady. Dodał, że Rada ds. Ogólnych zajmowała się ostatnio sytuacją w Polsce w ramach procedury z art. 7 i nadal uważnie śledzi ostatnie zmiany prawne.

Margaritis SCHINAS, wiceprzewodniczący Komisji, przypomniał wystąpienie von der Leyen z 19 października, podczas którego wyrażała obawy Komisji dot. praworządności w Polsce i zaproponowała rozwiązanie. Mówił również o będących w toku wnioskach wobec Polski ws. sądownictwa, tzw. stref wolnych od LGBT i wnioskach do TSUE o zastosowanie środków tymczasowych, dodając, że Komisja jest zaniepokojona również ostatnimi orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego. Poinformowała, że w ostatnim czasie sejmiki pięciu województw odwołały deklaracje ws. tzw. stref wolnych od LGBT, zobowiązując się do zapewnienia niedyskryminacji, w wyniku czego służby Komisji wznowiły negocjacje w sprawie funduszy dla tych województw w ramach programie REACT-EU. Co do aborcji przypomniał wystąpienie komisarz Dalli z 20 października, podkreślając, że kwestia ta aborcji leży w kompetencjach państw członkowskich.

W czasie debaty posłowie z grupy EPL, socjalistów, liberałów, Zielonych i Lewicy krytykowali sytuację w Polsce, natomiast posłowie grupy EKR oraz Tożsamość i Demokracja podkreślali, że kwestie zdrowia, a więc również aborcji leżą w wyłącznych kompetencjach państw członkowskich.

Danuta HÜBNER, w imieniu grupy EPL, uznała wyrok Trybunału Konstytucyjnego uznający art. 6 EKPC za niezgodny z konstytucją za kolejny zamach na praworządność. Dodała, że w czasach autorytaryzmu kobiety cierpią jako pierwsze, czego dowodem jest antyaborcyjne orzeczenie Trybunału z 2020 r. naruszające prywatną przestrzeń chronioną przez art. 8 EKPC. Krytykowała propozycję rejestrowania ciąży i poronień w systemie informacji medycznej, dodając, że już dwie Polki będące w ciąży zmarły z powodu braku pomocy medycznej.

Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR, z grupy socjalistów, powiedział, że obecny polski rząd po wyroku Trybunału z 7 października nie czuje się już związany prymatem prawa unijnego, ani wspólnymi wartościami, o których mowa w Traktacie o Unii Europejskiej. Pytał, czego jeszcze można się spodziewać po listopadowym wyroku

Trybunału ws. EKPC i jak długo polski rząd będzie lekceważył wyroki TSUE kosztujące Polskę milion euro kary dziennie.

Samira RAFAELA w imieniu grupy Renew nazwała stworzenie Instytutu Rodziny i Demografii oraz bazy danych o ciąży za kolejną próbę ograniczenia praw kobiet i ingerencję w życie rodzinne. Krytykowała Komisję za bezczynność i zasłanianie się argumentem dotyczącym kompetencji państw członkowskich. Powiedziała, że tak długo, jak Polska będzie podważać prawa kobiet, nie powinna otrzymać ani jednego euro z funduszy europejskich. Pieniądze powinny trafić organizacji pozarządowych, rozwiązanie, które poparty już Holandia i Belgia.

Sylwia SPUREK w imieniu grupy Zielonych powiedziała, że Polki żyją w strachu przed opresyjnym państwem, które nienawidzi kobiet, osób LGBTIQ, oraz uchodźców. Dodała, że doszło do takiego stanu przez bezczynność i kompromisy oraz odkładanie spraw praw człowieka na później. Apelowała o rozpoczęcie stosowania przez Komisję rozporządzenia w sprawie warunkowości.

Thierry MARIANI z grupy Tożsamość i Demokracja krytykował regularne debaty nt. Polski i Węgier, twierdząc, że każde państwo ma prawo do wyboru własnej polityki w kwestiach aborcji, które nie należą do kompetencji unijnych.

Jadwiga WIŚNIEWSKA w imieniu grupy EKR protestowała przeciwko wypowiedzi komisarza, przypisując mu stwierdzenie, że w Polsce są strefy, do których nie mają wstępu osoby LGBT. Zarzuciła Komisji wykraczanie poza kompetencje powierzone jej w Traktatach.

Eugenia RODRÍGUEZ PALOP z grupy Lewica krytykowała wyrok Trybunału Konstytucyjnego ws. niezgodności części EKPC z polską Konstytucją i obowiązkowy rejestr ciąży i aborcji.

W dalszej debacie postowie w zależności od swojej przynależności zwracali uwagę, że ataki na prawa kobiet i mniejszości oddalają Polskę od wartości europejskich (EPL, Socjaliści, Renew, Zieloni oraz Lewica) lub zwracali uwagę, że kwestie zdrowotne leżą w wyłącznych kompetencjach państw członkowskich (Tożsamość i Demokracja). Janina OCHOJSKA krytykowała projekt zmian przepisów migracyjnych i azylowych dla Polski, Łotwy i Litwy, który uznała za nie do przyjęcia, argumentując, że nie ma powodu do stosowania żadnych środków wyjątkowych, bo obniżą one standardy gwarantowane osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową. Sprzeciwiała

się uchyleniu dyrektywy powrotowej, bo będzie to prowadzić do arbitralnych decyzji Straży Granicznej i w konsekwencji wydaleń na Białoruś.

DEBATA NT. SYTUACJI NA GRANICY ROSYJSKO-UKRAIŃSKIEJ

W dniu 16 grudnia Parlament przyjął [rezolucję w sprawie sytuacji na granicy ukraińskiej i na terytoriach Ukrainy okupowanych przez Rosję](#). Posłowie w dokumencie zwracają uwagę, że mobilizacja rosyjskich wojsk na granicy stanowi zagrożenie dla pokoju i jest próbą wymuszenia ustępstw od Unii kosztem Ukrainy. Zaznaczają, że to do Ukrainy należy wybór swoich sojuszy, a jej ewentualne członkostwo w NATO nie może zależeć od rosyjskiej zgody. Przestrzegają, że każda forma agresji Rosji wobec Ukrainy musi spotkać się ze zdecydowaną reakcją Unii, która musi być bardzo dotkliwa wobec Rosji. Ewentualne nowe sankcje powinny obejmować rosyjski korpus oficerski zaangażowany w planowanie inwazji, a także najbliższe otoczenie rosyjskiego prezydenta. Dalsze sankcje powinny obejmować zamrożenie aktywów finansowych i nieruchomości w UE, zakaz podróżowania oraz wykluczenie Rosji z systemu płatniczego SWIFT. Ponadto posłowie domagają się, aby UE zmniejszyła zależność od importu rosyjskiej energii i wykazała większą solidarność energetyczną z Ukrainą przez ściślejsze powiązanie infrastruktury energetycznej UE i Ukrainy. Posłowie wezwali również do nieuruchamiania gazociągu Nord Stream 2, bez względu na wypełnienie zapisów dyrektywy gazowej. Rezolucję poparło 548 parlamentarzystów, 69 było przeciw, a 54 wstrzymało się od głosu.

W trakcie debaty Josep BORRELL, Wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, komentując koncentrację rosyjskich wojsk wokół Ukrainy, powiedział, że Unia zależy na uniknięciu eskalacji kryzysu i konfliktu zbrojnego. Podkreślił poparcie dla Ukrainy, która ma prawo dokonywać swoich własnych wyborów strategicznych. Wskazał na wymierną pomoc, nieobejmującą broni śmiertelnej, dla ukraińskich sił zbrojnych z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju. Zaznaczył, że ponowna agresja na Ukrainę będzie oznaczała dla Rosji poważne konsekwencje gospodarcze i polityczne ze strony nie tylko Unii, lecz również G7. Jako zapowiedź sankcji podał działania Unii wobec Grupy Wagnera. W kontekście szczytu Partnerstwa Wschodniego, za ważną kwestię uznał walkę z

dezinformacją. Podsumował, mówiąc, że Unia oczekuje najlepszego rozwoju wypadków, ale jest przygotowana na najgorszy wariant.

Zdecydowana większość posłów ostro krytykowała poczynania Rosji na Ukrainie, przypominając wcześniejsze agresje w Gruzji, aneksję Krymu i wojnę w Donbasie. Wielu wzywało do przyjęcia stanowczych sankcji wobec Rosji, przywołując przykład konferencji w Monachium jako nieudany eksperyment obłaskawiania tyrana. Szereg posłów krytykowało zablokowanie przez Niemcy zakupów broni przez Ukrainę. Usprawiedliwiali Rosję posłowie grupy Lewica, a aneksji Krymu wręcz bronili niektórzy francuscy posłowie z grupy Tożsamość i Demokracja.

Michael GAHLER, w imieniu grupy EPL, tezy o zagrożeniu Rosji ze strony NATO uznał za śmieszne. Podkreślił, że Ukraina ma pełne prawo bronić się zgodnie z artykułem 51 Karty Narodów Zjednoczonych. Powiedział, że ewentualne sankcje będą bolesne i obejmą odcięcie od systemu SWIFT oraz od wiz długoterminowych. Dodał, że nie można dopuścić do tego, żeby Rosja finansowała wojnę z rurociągu Nord Stream 2.

Pedro MARQUES, w imieniu grupy socjalistów, apelował do Rady o przygotowanie w uzgodnieniu z partnerami transatlantyckimi pakietu surowych sankcji wobec Rosji, obejmujących zamrożenie europejskich aktywów osób związanych z Kremlem.

Petras AUŠTREVICIUS, w imieniu grupy Renew, powiedział, że powtarzające się od lat próby destabilizacji Ukrainy muszą być traktowane jako zagrożenie dla ogólnej stabilności i bezpieczeństwa w Europie. Dodał, że Ukraina potrzebuje nie tylko zrozumienia i solidarności ze strony UE, ale także zdecydowanej polityki odstraszania. Wezwał Unię Europejską do podjęcia decyzji w sprawie misji Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony na Ukrainie.

Viola VON CRAMON-TAUBADEL, w imieniu grupy Zielonych, powiedziała, że koncentracja 100 tys. rosyjskich żołnierzy na granicy ukraińskiej przed Bożym Narodzeniem, jest szczególnie niebezpieczna. Opowiedziała się przeciwko kontynuacji NordStream2, mówiąc, że ugłaskiwanie tyrana jest niebezpieczną strategią. Jej zdaniem Rosja, której głównym towarem eksportowym nie jest gaz, czy ropa tylko chaos zrozumie tylko język twardych bezprecedensowych sankcji obejmujących odcięcie od SWIFT, likwidację rurociągu i sankcje na Putina i jego otoczenie.

Jaak MADISON, w imieniu grupy Tożsamość i Demokracja, powiedział, że Rosja żąda gwarancji prawnej od NATO ws. nieprzyjmowania nowych państw członkowskich nierozmieszczania uzbrojenia NATO zbyt blisko swoich granic, bo widzi słabość zarówno Unii, jak i NATO. Dodał, że Rosja powinna zdać sobie sprawę, że może wiele zyskać na dobrych stosunkach z sąsiadami. Wezwał do udzielenia Ukrainie wszelkiej możliwej pomocy.

Anna FOTYGA, w imieniu grupy EKR, powiedziała, że pytanie, które nurtuje teraz Ukraińców, zadawali sobie również Polacy 40 lat temu. Przypomniała, że wówczas Zachód jasno i wyraźnie powiedział komunistycznemu Kremlowi, że aneksja Polski spotka się z bardzo istotnymi konsekwencjami. Mimo tego, że Polska była częścią bloku sowieckiego, to groźba Zachodu okazała się skuteczna. Wezwała do równie stanowczej odpowiedzi Zachodu w obronie Ukrainy.

Mick WALLACE, w imieniu Grupy Lewicy, obciążył Zeleńskiego za brak wprowadzenia w życie porozumień mińskich. Dodał, że na Ukrainie istnieją poważne rozbieżności, jaką drogą ma podążać to państwo. Dodał, że działania unijne doprowadzą do jeszcze większej przemocy w regionie. Jego zdaniem Rosja jest częścią rozwiązania problemu i nie może być zawsze traktowana jako wróg.

AKT O RYNKACH CYFROWYCH

W dniu 14 grudnia Parlament przyjął (642 za, 8 przeciw, 46 wstrzymujących się) swoje [stanowisko](#) w sprawie Aktu o rynkach cyfrowych, w rok po ogłoszeniu projektu przez Komisję Europejską. Posłowie utrzymali wytyczne dotyczące usuwania nielegalnych treści z Internetu, zgodnie z którymi dostawcy usług hostingowych będą musieli reagować bez zbędnej zwłoki. Poprawki Komisji ds. rynku wewnętrznego (IMCO) rozszerzają zakres Aktu o przeglądarki internetowe, telewizję hybrydową oraz wirtualnych asystentów. Usuwanie nielegalnych treści nie może mieć arbitralnego charakteru i ma odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych. Ponadto posłowie podwyższają progi przedsiębiorstw objętych aktem do tych, które wykazują 8 mld euro rocznego obrotu w EOG oraz posiadających 80 mld euro kapitalizacji rynkowej. Przedsiębiorstwa te musiałyby przy tym posiadać co najmniej 45 mln użytkowników miesięcznie, 10 tys. użytkowników premium rocznie

i świadczyć swoje usługi w co najmniej trzech państwach członkowskich. Posłowie zaostrzyli również obowiązki strażników dostępu i wzmocnili pozycję sygnalistów. Chcą również powołania grupy wysokiego szczebla, w której skład weszliby przedstawiciele instytucji unijnych oraz krajowych zajmujących się ochroną danych, konsumenta i łącznością elektroniczną w celu wsparcia Komisji w egzekwowaniu zapisów Aktu. Posłowie zwiększyli również grzywny za systematyczne nieprzestrzeganie rozporządzenia z 10% do 20% globalnego obrotu firmy.

W trakcie debaty sprawozdawca Andreas SCHWAB powiedział, że dzięki Aktowi w konkurencji będą wygrywali najlepsi, a nie najwięksi. Z kolei Komisja nie będzie musiała ścigać wielkich firm, lecz będzie mogła akceptować pewne rozwiązania z wyprzedzeniem. Dodał, że dzięki Aktowi wielkie firmy nie będą miały takiej swobody jak teraz w wykupywaniu konkurencji, a w sektorze cyfrowym zapanuje większa sprawiedliwość. Przyznał, że Parlament ma większe ambicje niż Rada w kwestii interoperacyjności, usług komunikatorów, a także mediów społecznościowych.

Posłowie podkreślali, że Akt może zapewnić uczciwą konkurencję w Internecie, która nie będzie się ograniczać do pięciu amerykańskich gigantów. Podkreślali położenie małych i średnich przedsiębiorstw, które są uzależnione od platform i muszą stosować się do ich wytycznych. Przedstawiciele grup politycznych uznali, że wprowadzenie rozporządzenia położy kres cyfrowemu „Dzielnemu Zachodowi” w Europie, gdzie wielkie firmy robią, co chcą. Przedstawiciele grup politycznych poparli założenia Aktu.

Adam JARUBAS, w imieniu grupy EPL, powiedział, że rozporządzenie przywróci uczciwe zasady i konkurencję na europejskim rynku cyfrowym, do czego zobowiązuje Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Poparł rozszerzenie interoperacyjności oraz wyłączenie małych i średnich przedsiębiorstw z zakresu rozporządzenia.

Evelyne GEBHARDT, w imieniu grupy socjalistów, opowiedziała się za całkowitym zakazem reklam ukierunkowanych. Jej zdaniem zakaz profilowania sposobu życia ludzi zapewniłby ochronę najstarszym członkom społeczeństwa, a mianowicie nieletnim. Poparła również możliwość zablokowania niektórych przejęć przez internetowych gigantów.

Andrus ANSIP, w imieniu grupy Renew, poparł zaangażowanie instytucji narodowych zajmujących się ochroną konkurencji przy zachowaniu przewodniej roli Komisji

w podejmowaniu ostatecznych decyzji. Przeciwstawił się zakazowi reklam ukierunkowanych, aby pozostawić konsumentom prawo wyboru.

Marcel KOLAJA, w imieniu grupy Zielonych, powiedział, że rozporządzenie wzmocni rolę konsumentów, zwłaszcza poprzez zapisy dotyczące interoperacyjności. Zdaniem Zielonych może to stworzyć rynek, na którym będzie można wybierać spośród usług bardziej przyjaznych prywatności. Pozwoli to również odejść od dominujących sieci społecznościowych, które zarabiają na danych i kierują do ludzi oferty handlowe oparte na emocjach pierwotnych lub zamykają ich w bańkach informacyjnych.

Virginie JORON, w imieniu grupy Tożsamość i Demokracja, zwróciła uwagę, że europejski rynek cyfrowy jest zdominowany przez firmy amerykańskie, które nadużywały swojej monopolistycznej siły, wykorzystując pobłażliwość Komisji, irlandzki dumping podatkowy, przekazywanie europejskich danych do USA i agresywne przejęcia dławiące wolny rynek. Wniosek Komisji określiła za zbyt późny i zbyt słaby, opowiadając się za znacznie surowszymi sankcjami przeciwko cyfrowym gigantom. Poparła ochronę sygnalistów i wprowadzenie osobistej odpowiedzialności zarządów zagranicznych gigantów w przypadku łamania europejskich przepisów.

Adam BIELAN w imieniu grupy EKR poparł ogólny cel rozporządzenia oraz pierwotny zamiar Komisji. Ostrzegał przed dodatkowymi pomysłami, takimi jak zakaz reklamy ukierunkowanej, która może być wykorzystana dla małych przedsiębiorstw. Opowiedział się za zwróceniem szczególnej uwagi na konsekwencje dla małych firm podczas negocjacji trójstronnych. Poparł zaangażowanie ekspertów z państw członkowskich w nadzór nad wprowadzaniem rozporządzenia w życie.

Martin SCHIRDEWAN, w imieniu grupy Lewica, poparł rozporządzenie, zwracając uwagę na szybkie procedury prawne w przypadku nieprzestrzegania przepisów przez korporacje i odpowiednio wysokie grzywny. Za pozytywne dla konsumenta uznał interoperacyjność komunikatorów i mediów społecznościowych i ochronę przed zwodniczymi interfejsami. Krytykował fakt, że rozporządzenie nie będzie obejmowało wszystkich uczestników rynku, lecz tylko monopolistów, oraz brak zakazu spersonalizowanej reklamy ukierunkowanej. Chciał również położyć kresu modelowi biznesowemu opartemu na przyciąganiu uwagi użytkownika przez generowanie negatywnych emocji i tolerowaniu mowy nienawiści.

DEBATA NT. FUNDUSZU ODBUDOWY

W dniu 15 grudnia odbyła się debata nt. stanu wypłat z Instrumentu na rzecz odbudowy i odporności. W jej trakcie Anže LOGAR słoweński minister spraw zagranicznych podkreślił kluczową rolę parlamentów narodowych w terminowym przyjmowaniu reform przewidzianych w krajowych planach odbudowy wprowadzających w życie zalecenia dla poszczególnych krajów z semestru europejskiego. Z satysfakcją odnotował, że Komisji udało się bez trudu pozyskać z rynków finansowych już 70 mld euro na finansowanie Funduszu Odbudowy, a wszystkie państwa poza jednym przedstawiły swoje KPO. Dodał, że zaakceptowane przez Radę 22 KPO opiewają na 291 miliardów euro bezzwrotnego finansowania i 154 miliardy euro pożyczek. Do tej pory 18 państwa członkowskie w formie prefinansowania otrzymały ponad 50 mld euro, z czego prawie 40% przeznaczyły na działania związane ze zmianą klimatu, a ponad 26% na transformację cyfrową, przekraczając uzgodnione cele wynoszące odpowiednio 37% i 20%. Podkreślił rolę kontroli i monitorowania wydawania środków, w miarę realizacji kolejnych tzw. kamieni milowych.

Wiceprzewodniczący Komisji Valdis DOMBROVSKIS powiedział, że Komisja wciąż ocenia KPO z Bułgarii, Polski, Szwecji i Węgier, dodając, że widać postępy co do Bułgarii, natomiast w przypadku Szwecji kolejne kroki będą zależne od polityki nowego rządu. Co do Polski i Węgier trwają dyskusje, a Komisji zależy na spełnieniu warunków i kryteriów określonych w rozporządzeniu. Z kolei Holandia przedstawi swój plan wiosną 2022 r. Co do kwot, to Komisja przekazała 18 państwom członkowskim 54,2 miliarda euro. Ponadto Komisja podpisała uzgodnienia z pierwszymi państwami – Francją i Hiszpanią - ws. wniosków o płatności. Uruchomiła też internetową [tablicę](#) wyników poświęconą wydatkom z Funduszu i sprawozdawczości w poszczególnych państwach.

W trakcie debaty posłowie podkreślali, że pieniądze z Funduszu należy wykorzystać nie tylko na pomoc ludziom i przedsiębiorstwom dotkniętym wirusem, ale również na wzmocnienie systemów publicznych, opieki zdrowotnej, edukacji, gospodarki, systemów publicznych i sektora prywatnego pod kątem budowania odporności. Wielu zwracało uwagę, że reformy nie mogą być pozorowane, a inwestycje nie powinny służyć bieżącym celom politycznym. Przedstawiciel grupy EPL Siegfried

MUREŞAN zwracał uwagę na rolę instytucji kontrolnych takich jak Prokuratora Europejska, Europejski Trybunał Obrachunkowy i Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Dodał, że państwa muszą mieć pewną elastyczność w wydawaniu pieniędzy, ale nie można negocjować wartości europejskich i praworządności. Inny poseł tej grupy, José Manuel Fernandes, proponował, aby Komisja stworzyła stronę, gdzie obywatele mogliby uzyskać informacje dot. poszczególnych projektów, ich finansowania z Funduszu oraz beneficjentów końcowych. Zabierając głos w imieniu grupy socjalistów Eider GARDIAZABAL RUBIAL krytykowała dobór wskaźników społecznych i dotyczących płci, domagając się ich poprawy. Zaznaczyła, że bez poszanowania praworządności. Bez poszanowania praworządności nie ma mowy o finansowaniu ani z planu naprawy gospodarczej, ani z budżetów europejskich. Grupa liberałów reprezentowana przez Luisa GARICANO zwracała uwagę na zaburzone proporcje w inwestycjach w niektórych krajach. Dla przykładu Francja i Włochy uzupełniają inwestycje środkami krajowymi, podczas gdy inwestycje w Hiszpanii opierają się tylko na funduszach europejskich. Przedstawiciel grupy Zielonych Damian BOESELAGER domagał się ścisłej kontroli wydatków z Funduszu, biorąc pod uwagę sytuację w Polsce i na Węgrzech. Chciał również zapewnienia, że środki z tzw. zielonych obligacji zostaną rzeczywiście wydane na cele ekologiczne.

Antonio RINALDI z grupy Tożsamość i Demokracja mówił o niskim wzroście generowanym przez środki z Funduszu Odbudowy, zwracając uwagę na wyzwania, którym państwa członkowskie będą musiały stawić czoła po ponownym wejściu w życie paktu stabilności i wzrostu i spodziewanym od 2027 r. dodatkowym wkładzie do budżetu UE w celu rozpoczęcia spłat obligacji. Bogdan RZOŃCA w imieniu grupy EKR zarzucił większości parlamentarnej, że oczekuje od Polski wyrzeczenia się własnej konstytucji. Zapowiedział, że tak się nie stanie, bo Polska nie chce jednego państwa europejskiego. Dodał, że Polska solidarnie poręczyła pożyczkę i nigdy nie defraudowała środków unijnych. Krytykował Parlament za kolejne rezolucje przeciwko Polsce, chociaż przeciętny Europejczyk więcej wie o korupcji w Bułgarii albo na Malcie, albo o złym systemie prawnym w Hiszpanii. Oceniał, że Fundusz Odbudowy to instrument polityczny dla „swoich”. Krytykował też byłych polityków pracujących w Nord Stream 2.

W trakcie dalszej debaty Zbigniew Kuźmiuk powiedział, że od wygranej PiS Komisja stosuje podwójną miarę i kieruje żądania polityczne niezwiązane z rozporządzeniem ws. Funduszu. Dowodem tego były żądania komisarz Bretona podczas wizyty w Polsce dot. likwidacji Izby Dyscyplinarnej i przywrócenia do orzekania sędziów. Uznał to za namawianie władzy wykonawczej do łamania konstytucji i do ingerencji w trójpodział władzy. Krytykując działania Komisji powoływał się na tezy artykułu w Libération. Andrzej Halicki zasugerował, że skoro polski rząd nie spełnia wymogów semestru europejskiego, to można by w przyszłości wprowadzić możliwość współpracy bezpośredniej z władzami regionalnymi. Pytał, czy umowa pomiędzy Komisją a rządem polskim nie mogłaby uwzględniać takiego mechanizmu.

ZWALCZANIE CYBERPRZEMOCY WOBEC KOBIEC

W dniu 14 grudnia Parlament przyjął [rezolucję](#) ws. zwalczania cyberprzemocy ze względu na płeć. Dokument jest stanowiskiem Parlamentu wobec spodziewanego projektu dyrektywy, który ma być wkrótce przedstawiony przez Komisję. Posłowie wzywają w nim Komisję do opracowania wspólnej definicji prawnej cyberprzemocy uwarunkowanej płcią, a Radę do włączenia jej do wykazu przestępstw transgranicznych. Przepisy powinny obejmować nękanie w internecie, naruszanie prywatności, udostępnianie obrazów napaści na tle seksualnym, groźby użycia przemocy, mowę nienawiści, czy włamania na konta w mediach społecznościowych. Posłowie chcą zapewnienia ofiarom minimalnego poziomu ochrony i zadośćuczynienia, a także do ustanowienia specjalnych ogólnounijnych sankcji, zgodnie z konwencją stambulską.

Współsprawozdawczyni Sylwia SPUREK cytowała przykłady cyberprzemocy wobec kobiet z polskiego internetu, podkreślając, że od początku pandemii z tym zjawiskiem spotkało się 52% dziewcząt i kobiet, a odsetek ten jest jeszcze wyższy w przypadku kobiet zaangażowanych w debatę publiczną. Dodała, że sprawozdanie jest przesłaniem Parlamentu, który nie zgadza się na bezczynność Komisji w tej sprawie i domaga się konkretnych działań. Dokument poprało 513 głosujących, przy 122 głosach i 58 wstrzymujących się.

NOWE WYTYCZNE POMOCY HUMANITARNEJ

W dniu 15 grudnia Parlament [przyjął](#) sprawozdanie Komisji Rozwoju ws. działań humanitarnych UE, które jest odpowiedzią Parlamentu na marcowy komunikat Komisji w sprawie unijnych operacji humanitarnych. W dokumencie poślowie zwracają szczególną uwagę na konieczność stosowania sankcji wobec osób i podmiotów naruszających międzynarodowe prawo humanitarne. Chcą również, aby państwa członkowskie przeznaczały na pomoc humanitarną stałą część swojego dochodu narodowego, a Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych opracowały strategię współpracy z państwami trzecimi w celu zwiększenia liczby państw darczyńców dobrowolnie uczestniczących w pomocy humanitarnej.

W trakcie debaty sprawozdawca Norbert NEUSER powiedział, że kryzysy ulegają zaostrzeniu, a liczba osób cierpiących z ich powodu wzrosła z około 90 mln w 2015 r. do prawie 240 milionów obecnie. Zazaczył, że coraz więcej kryzysów, jak np. klęski głodu, jest wywoływanych z powodów politycznych, co jest godne szczególnego napiętnowania, a sprawcy powinni zostać objęci sankcjami. Zwrócił również uwagę na fakt, że 70% kobiet staje się ofiarami przemocy, konfliktów i katastrof. Apelował o zwiększenie budżetu na pomoc humanitarną.

ROZPORZĄDZENIE WS. OCENY TECHNOLOGII MEDYCZNYCH

W dniu 14 grudnia Parlament [przyjął](#) [rozporządzenie](#) ws. oceny technologii medycznych (HTA) po ponad trzech latach od przedstawienia wniosku przez Komisję. Jego celem jest ułatwienie państwom członkowskim określenia skuteczności i wartości nowych technologii oraz ubezpieczycielom w podejmowaniu decyzji o ich wycenie i refundacji. Obecnie oceny technologii medycznych dokonuje ponad 50 agencji w państwach członkowskich przy wykorzystaniu różnych systemów oceny nowych metod leczenia i cen. Dzięki rozporządzeniu powstanie nowy rodzaj współpracy w dziedzinie zdrowia między państwami członkowskimi, będąc jednocześnie krokiem w kierunku silniejszej europejskiej unii zdrowotnej. Rozporządzenie będzie stosowane od stycznia 2025 r. po ustanowieniu kluczowych organów zarządzających (grupa koordynacyjna, sieć zainteresowanych stron) oraz przyjęciu niezbędnych aktów wykonawczych i delegowanych.

W czasie debaty sprawozdawca Tiemo WÖLKEN powiedział, że rozporządzeniem zajmowało się osiem prezydencji, a porozumienie osiągnięto po dziewiętnastu trilogach. Dodał, że rozporządzenie jest potrzebne szczególnie w dobie pandemii, aby wzmocnić Europejską Unię Zdrowia.

Stella KYRIAKIDES, komisarz ds. zdrowia, powiedziała, że rozporządzenie jest pierwszym rezultatem strategii farmaceutycznej dla Europy. Pomoże państwom członkowskim w podejmowaniu bardziej terminowych decyzji dotyczących dostępu pacjentów do innowacyjnych technologii, co ma szczególne znaczenie w przypadku oceny leków na raka i zaawansowanych terapii, takich jak terapie genowe. Dodała, że w ostatecznym kompromisie zachowano kluczowe elementy wniosku Komisji, chociaż Parlament był zdeterminowany, aby włączyć ekspertów zewnętrznych. Zaznaczyła, że rozporządzenie buduje nowy rodzaj współpracy w dziedzinie zdrowia między państwami członkowskimi i jest krokiem w kierunku silniejszej europejskiej unii zdrowia.

EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY 2022

W dniu 14 grudnia Parlament przyjął [decyzję](#) ws. Europejskiego Roku Młodzieży 2022. Jego celem będzie włączenie problematyki młodzieży do głównego nurtu polityki, a program będzie obejmował konferencje, imprezy kulturalne oraz kampanie informacyjne. Sam pomysł przedstawiła we wrześniu br. przewodnicząca von der Leyen podczas Orędzia o stanie Unii, tłumacząc, że pandemia koronawirusa miała poważne konsekwencje dla młodych ludzi, których życie i edukacja zostały całkowicie przerwane przez kolejne lock-downy. Budżet ma wynieść 10 mln euro.

NAGRODA SACHAROWA ZA 2021 R.

W dniu 15 grudnia przewodniczący D. Sassoli wręczył córce Aleksieja Nawalnego nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli. Paradoksem nazwał fakt, że w stulecie urodzin Sacharowa i ponad trzydzieści lat po upadku komunizmu laureatem nagrody został ponownie Rosjanin. Wezwał do uwolnienia Nawalnego, jak również wcześniejszych laureatów nagrody: Ilhama Tothi, Nasrina Sotoudeh, Aymara Nieto i Raifa Badawi. Przypomniał również o skazaniu przez władze na długoletnie wyroki

więzienia białoruskich opozycjonistów Siergieja Cichanouskiego i Michała Statkiewicza, którzy kolektywnie otrzymali nagrodę w 2020 r. Zwrócił również na prześladowania władz rosyjskich wobec Memoriału, jednej z najstarszych organizacji zajmujących się prawami człowieka w tym kraju.

Daria Nawalna powiedziała, że nagroda jest sygnałem dla tych dziesiątków milionów obywateli Rosji, którzy nie ustają w walce o lepszy los kraju. Powiedziała, że w XXI w. wciąż wielu obrońców praw człowieka siedzi w więzieniach, a niektórzy jak Lui Xiaobo, laureat nagrody z 2010 r. w nich umierają. Dodała, że dzieje się tak mimo woli Europejczyków wyrażonej w rezolucjach Parlamentu, ale przy braku działań rządów, które wolą działać pragmatycznie. Dodała, że pod szyldem pragmatyzmu kryje się cynizm, hipokryzja i korupcja, a historia udawania, że obłaskawianie dyktatorów i tyranów nigdy nie działa, bo istota władzy autorytarnej polega na ciągłym wzroście agresji i poszukiwaniu nowych wrogów. Za przykład podała politykę wobec Łukaszenki, który obecnie eskaluje napięcie. Zarzuciła politykom europejskim wieloletnie flirtowanie z Putinem, który jest odpowiedzialny za śmierć Niemcowa i niewygodnych mu osób w Niemczech i Wlk. Brytanii. Dodała, że teraz może on doprowadzić do wojny na Ukrainie, użycia broni chemicznej, a żadna pragmatyczna współpraca handlowa nie zrekompensuje strat, które trzeba będzie ponieść. Dodała, że pragmatyczne podejście do dyktatorów przyniosło już wymierne straty Polsce i Litwie broniących swoich granic. Krytykowała zaangażowanie europejskich banków w pranie pieniędzy Putina, udział byłych polityków europejskich w kontrolowanych przez niego spółkach i swobodę przemieszczania się po Unii dla wyższych białoruskich i rosyjskich urzędników bezpośrednio zamieszanych w przestępstwa. Zakończyła, mówiąc, że nie można zrównywać Rosji z reżimem Putina, bo Rosja chce stać się częścią Europy.

PRZYJĘTE TEKSTY

1. Ocena technologii medycznych ***II
2. Unijny kontyngent taryfowy na wysokiej jakości wołowinę z Paragwaju ***I
3. Europejski Rok Młodzieży 2022 ***I
4. Wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze: dostosowanie do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych ***I
5. Europejski nakaz dochodzeniowy w sprawach karnych: dostosowanie do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych ***I

6. Zwalczanie przemocy ze względu na płeć: cyberprzemoc
7. Uruchomienie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu udzielenia pomocy Chorwacji
8. Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji – wniosek EGF/2021/003 IT Porto Canale - Włochy
9. Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji – wniosek EGF/2021/002 IT/Air Italy - Włochy
10. Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji – wniosek EGF/2021/004 ES /Aragón automotive – Hiszpania
11. Przewidywalność dla państw członkowskich oraz procedury rozstrzygania sporów przy udostępnianiu tradycyjnych zasobów własnych oraz zasobów własnych opartych na VAT i na DNB *
12. Umowa o transporcie lotniczym między UE a USA ***
13. Umowa o partnerstwie w sprawie połowów między Republiką Gabońską a Wspólnotą Europejską: protokół wykonawczy ***
14. Instrument dotyczący udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym ***I
15. Przepisy przejściowe dotyczące niektórych wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro oraz odroczonego stosowania wymogów dotyczących wyrobów na własny użytek ***I
16. Akt o rynkach cyfrowych ***I
17. Równość kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej w latach 2018–2020
18. Wpływ przestępczości zorganizowanej na zasoby własne UE i na niewłaściwe wykorzystywanie funduszy unijnych
19. Zapobieganie korupcji, nieprawidłowym wydatkom i niewłaściwemu wykorzystywaniu funduszy unijnych i krajowych w przypadku funduszy pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i obszarów wydatków kryzysowych
20. Wdrożenie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków
21. Wyzwania i perspektywy wielostronnych systemów kontroli zbrojeń i rozbrojenia
22. Nowe kierunki działań humanitarnych UE
23. Współpraca w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej na Bałkanach Zachodnich
24. Prace Komisji Petycji w 2020 r.
25. Europejskie ramy praw pracowników do partycypacji i przegląd dyrektywy w sprawie europejskiej rady zakładowej
26. Ciągłe zwalczanie społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka w Rosji: przypadek organizacji praw człowieka Memoriał
27. Sytuacja na Kubie, w szczególności przypadki José Daniela Ferrera, Aymary Nieto (Kobiety w Bieli), Maykela Castillo, Luisa Roblesa, Félix Navarro, Luisa Manuela Otero, wielbego Lorenza Fajardo, Andy'ego Duniera Garcíi i Yunióra Garcíi Aguilery
28. Praca przymusowa w fabryce Linglong i protesty ekologiczne w Serbii
29. Prawa podstawowe i praworządność w Słowenii, zwłaszcza opóźnienie w wyznaczeniu prokuratorów europejskich
30. Sytuacja w Nikaragui
31. Ruch MeToo a molestowanie – konsekwencje dla instytucji UE
32. Sytuacja na granicy ukraińskiej i na terytoriach Ukrainy okupowanych przez Rosję
33. Wdrażanie systemu certyfikacji procesu Kimberley

Oprac. W. Kuźma